

VENDIM
Nr. 874, datë 24.12.2019

PËR MËNYRËN E OFRIMIT TË NDIHMESËS PERSONALE DHE KRITERET E PËRZGJEDHJES SË NDIHMËSIT PERSONAL

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të pikës 4, të nenit 8, të ligjit nr. 93/2014, “Për përfshirjen dhe aksesueshmërinë e personave me aftësi të kufizuara”, me propozimin e ministrit të Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

I. MËNYRA E OFRIMIT TË NDIHMESËS PERSONALE

1. Ndihmësi personal është ai individ i zgjedhur dhe i udhëzuar nga një person me aftësi të kufizuara, për ta ndihmuar këtë të fundit që të kapërcejë pengesat në jetën e përditshme.

2. E drejta e përfitimit të ndihmësit personal përcaktohet, nga:

- a) komisionet mjekësore për caktimin e aftësisë për punë;
- b) Komisioni Mjekësori i Përcaktimit të Verbërisë;
- c) komisionet shumëdisiplinore të vlerësimit biopsikosocial të aftësisë së kufizuar.

3. Ndihmësi personal ofron ndihmesën/asistencën personale në cilësinë e ndihmësit, për:

- a) kujdesin personal për personat me aftësi të kufizuara;
- b) shoqëruesit për personat e verbër;
- c) interpretuesit e gjuhës së shenjave; dhe
- ç) lehtësuesit në komunikim për personat me aftësi të kufizuara, në të folur dhe në të dëgjuar.

4. Ndihmësit personalë ofrojnë ndihmesën/asistencën personale, sipas përcaktimeve në këtë vendim, për të mundësuar realizimin e veprimtarive bazë të jetës së personave me aftësi të kufizuara, në përputhje me moshën në familje dhe në shoqëri dhe për të siguruar një pjesëmarrje aktive në jetën e komunitetit.

5. Detyrat e ndihmësit personal përfshijnë, por nuk kufizohen, në detyrat e përcaktuara në pikën 3, të këtij vendimi, dhe synojnë t’i vijnë në ndihmë personit me aftësi të kufizuara, për:

a) realizimin e veprimtarive për përmbushjen e nevojave themelore për t’u mundësuar atyre të jetojnë me dinjitet;

b) shoqërimin jashtë shtëpisë për të siguruar pjesëmarrjen dhe përfshirjen e plotë në jetën politike, ekonomike, sociale, kulturore dhe fetare;

c) shoqërimin për marrjen e shërbimeve sociale, shëndetësore, rehabilituese e integruese dhe shoqërimi për në shkollë për fëmijët e moshës shkollore;

ç) marrjen në kohë të mjekimeve, sipas rekomandimit të mjekut; dhe

d) mbajtjen e higjienës personale.

6. Mbështetja në komunikim përfshin, por nuk kufizohen te:

- a) shërbimet e përkthyesit të gjuhës së shenjave;
- b) ndihma për të komunikuar nëpërmjet ligjëritimit dhe/apo shenjave të veçanta;
- c) ndihma në përdorimin e programeve që ndihmojnë komunikimin përmes figurave;
- ç) përshtatja e informacionit të shkruar, sipas nevojave.

7. Ndihmësit personalë ofrojnë ndihmesën/asistencën personale nën drejtimin dhe udhëzimet e vetë personave me aftësi të kufizuara, edhe në rastet kur personi me aftësi të kufizuara është asistuar nëpërmjet mbështetjes me ndihmë në vendimmarrje, ose nën drejtimin dhe udhëzimet e përfaqësuesve ligjorë të personave me aftësi të kufizuara.

8. Ndihmësa/asistenca personale ofrohet në përputhje me nevojat, mundësitë, rrethanat e jetës, dhe dëshirat e personave me aftësi të kufizuara, si edhe në mirëkuptim ndërmjet palëve.

9. Ndihmësit personalë ofrojnë ndihmesën/asistencën personale, në respekt të të drejtave dhe lirive të personit me aftësi të kufizuara, duke mos cenuar dinjitetin dhe pavarësinë e tij, si edhe

duke garantuar lirinë e zgjedhjes, të pjesëmarrjes, të përfshirjes së plotë dhe efektive, ruajtjen e konfidencialitetit dhe të privatësisë.

II. DOKUMENTACIONI DHE KRITERET E PËRZGJEDHJES SË NDIHMËSIT PERSONAL

1. Ndhmësi personal zgjidhet nga vetë përfituesi dhe/ose nëpërmjet mbështetjes me ndihmë në vendimmarrje, ose nga kujdestari ligjor, sipas përcaktimeve të legjislacionit në fuqi.

2. Shërbimet e ndihmësit personal mund të ofrohen nga:

- a) anëtarë të familjes;
- b) kujdestarë ligjorë;
- c) të afërm ose miq;
- ç) punonjës të fushës sociale apo çdo person tjetër që ka marrë kualifikimet e kërkuara për ofrimin e këtij shërbimi;
- d) subjektet publike/jopublike që ofrojnë shërbime të ndihmësit personal, për ofrimin e këtij shërbimi, sipas përcaktimeve të legjislacionit në fuqi.

dh) organizata shërbimesh, të ngritura nga persona me aftësi të kufizuara.

3. Ndhmësi personal paraqet pranë administratorit shoqëror të njësisë administrative kopjen e kartës së identitetit.

4. Administratori shoqëror kontakton personin me aftësi të kufizuara/përfaqësuesin ligjor të tij dhe merr konfirmimin e tij/saj për ndihmësin personal të përzgjedhur.

Për personat me aftësi të kufizuara, të cilëve me vendim gjykate i është caktuar kujdestar ligjor, administratori shoqëror siguron kopje të vendimit të gjykatës, të cilën e bën pjesë të dosjes.

5. Listat emërore, së bashku me numrin personal të kartës së identitetit të personave që ofrojnë shërbimin e ndihmesës/asistencës personale të personave me aftësi të kufizuara, dërgohen nga bashkitë pranë drejtorive rajonale të shërbimit social shtetëror, nën juridiksionin e së cilës përfshihen, për t'u hedhur në Regjistrin Kombëtar Elektronik.

6. Për t'u përzgjedhur në cilësinë e ndihmësit personal, duhet të plotësohen këto kritere:

- a) të jetë në moshë madhore, mbi 18 vjeç;
- b) të mos jetë i dënuar me vendim gjykate, të formës së prerë, për kryerjen e një vepre penale, kundërvajtjeje penale me dashje apo me vendim gjykate për dhunë në marrëdhëniet familjare;
- c) të jetë i aftë për t'i shërbyer personit me aftësi të kufizuara;
- ç) të ketë njohuritë bazë mbi aftësinë e kufizuar, të drejtat e personave me aftësi të kufizuara, si edhe mbi etikën në ofrimin e ndihmës/asistencës shtëpiake, sjellje e komunikim ose të jetë i gatshëm t'i përfitojë këto njohuri në një kohë sa më të shpejtë, me qëllim që të garantojë cilësinë e shërbimit të ofruar;
- d) të ketë marrë udhëzime përgatitore nga përfituesi për të ofruar shërbimet e ndihmësit personal;

dh) të shprehë gatishmëri për të marrë trajnime të tjera, sipas nevojës.

7. Subjektet publike/jopublike, që ofrojnë shërbime të ndihmësit personal, duhet të jenë të licencuar sipas përcaktimeve të legjislacionit në fuqi, për kryerjen e shërbimeve që marrin përsipër.

8. Ndhmësit personalë duhet të kualifikohen në vazhdimësi për mënyrat e ofrimit të shërbimit të ndihmesës/asistencës personale, sipas përcaktimeve të shkronjës "ç", të pikës 6, të këtij kreu.

9. Shërbimi Social Shtetëror harton modulet e trajnimit për shërbimin e ndihmesës/asistencës personale dhe përgatit stafet e shërbimeve sociale pranë bashkive për të ofruar trajnimet e ndihmësve personalë.

III. MONITORIMI I NDIHMESËS/ASISTENCËS PERSONALE DHE MBËSHTETJA PËR NJË SHËRBIM CILËSOR

1. Monitorimi i shërbimeve të ndihmësit personal bëhet nga personi me aftësi të kufizuara ose përfaqësuesi i tij.

2. Administratorët shoqërorë përgjegjës për çështje të personave me aftësi të kufizuara, të cilët koordinojnë mbështetjen në lidhje me shërbimet e ndihmësit personal, kanë njohuri bazë për çështjet e aftësisë së kufizuar dhe të drejtat e personave me aftësi të kufizuara.

3. Administratorët shoqërorë janë përgjegjës, për:

a) hartimin e një plani individual të përvitshëm të shërbimeve, mbështetur në rekomandimet e komisionit shumëdisiplinor të vlerësimit;

b) kryerjen e vizitave në mjedisin ku jeton individi, jo më pak se dy herë në vit;

c) informimin e zyrës së vlerësimit mbi ndryshimin e gjendjes së personit me aftësi të kufizuara;

ç) informimin e individëve për shërbimet shëndetësore, arsimore dhe rehabilituese ekzistuese, nën juridiksionin e bashkisë/njesisë administrative në territorin e së cilës është banor individi;

d) informimin e individëve për kriteret, procedurat dhe dokumentacionin që duhet të plotësojnë për vlerësim/rivlerësim të aftësisë së kufizuar;

dh) informimin e familjarëve për të drejtat e personit me aftësi të kufizuara, për t'u përfshirë në të gjitha aspektet e jetës shoqërore;

e) monitorimin dhe mbështetjen e shërbimit të asistencës personale;

ë) evidentimin, raportimin dhe referimin e rasteve të abuzimit e të neglizhencës;

f) organizimin dhe realizimin, sipas nevojës, të trajnimeve të ofruesve të shërbimeve të ndihmësit personal.

IV. DISPOZITË E FUNDIT

Ngarkohen Shërbimi Social Shtetëror, në nivel qendror e rajonal, dhe njësitë e vetëqeverisjes vendore për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTËR

Edi Rama